

Makten före välfärden

Svenska Dagbladet den 25 januari 2018

Enligt elaka tungor har Socialdemokraterna två politiska mål. Att ta makten och behålla den. I fredags kunde man undra om det inte låg något i detta. Hur ska man annars förstå beskedet att regeringen går vidare med förslaget att införa ett vinsttak i välfärdssektorn?

Förslaget kritiserades hårt i remissrundan och faktiskt även av den forskare som hade anlåtats för att räkna fram vinsttaket. Regeringen har aldrig lyckats visa att välfärdsföretagens vinster går ut över den utbildning och omsorg som tjänsternas brukare tar del av. Men som lösning på detta icke-problem är man ändå beredd att införa en lagstiftning som skulle tvinga bort välfungerande verksamheter och därmed skapa kaos.

Förklaringen till detta är att makten står på spel. Vänsterpartiet hotar att fälla regeringen om förslaget inte läggs fram före höstens val. Därför upprepar annars kloka ministrar som Ardalán Shekarabi och Anna Ekström slagordet att "skattepengar ska gå till det de är avsedda för". Något djupare svar på frågan hur ett vinsttak höjer kvaliteten i välfärden har de ju inte.

Att argumenten tryter framgick på nytt i den lagrådsremiss som presenterades i fredags. I denna skrivelse uppmanar regeringen stora företag att "öka sitt operativa kapital genom att strukturera om skulder och tillgångar". Utan sådan finansiell ingenjörskonst skulle de stora företagen nämligen knappt få göra någon vinst alls. Men med hjälp av kreativa affärer som fastighetsköp kan företagen öka sin tillåtna vinst. Det är obegripligt hur välfärden skulle gynnas av sådana riskfyllda miljoninvesteringar, vars enda syfte är att kringgå vinstregleringen. Regeringen skapar själva den skadliga "vinstjakt" som man påstår sig motarbeta!

En annan tveksamhet framträder när regeringen bemöter ett remissyttrande från IVO, Inspektionen för vård och omsorg. Regeringen föreslår att IVO ska sköta den nya granskningen av omsorgsföretagens ekonomi.

Problemet är bara att IVO inte ser nyttan med att utföra en sådan ekonomisk granskning inom den egna myndigheten. På torr kanslislvenska skriver IVO att "det relativt sällan kommer att framkomma uppgifter i denna tillsyn som är till nytta i IVO:s övriga tillsyn." I klarspråk betyder detta att företagets ekonomi inte säger mycket om tjänsternas kvalitet. När IVO i dag granskar omsorgens kvalitet behöver man alltså inte blanda in den vinst som företagen gör.

Det saknas inte problem i dagens Sverige. Sjukvården räcker inte till och många skolor underpresterar. Det ser inte bättre ut hos Arbetsförmedlingen eller Polisen. Frågan vad vi får för skattepengarna är betydligt större än att välfärdsföretagen – precis som företag i andra branscher – kan göra vinst. Därför går regeringens välfärdsspektakel inte bara ut över förskolebarn och funktionshindrade. Andra samhällsproblem får stå tillbaka när maktspelet går före medborgarnas väl.

Varken ministrar i regeringen eller utredare på departementen har obegränsat med tid och kraft. De är skyldiga oss skattebetalare att ägna sig åt de verkliga problemen. Men i stället sitter vår regering och köpslår med Vänsterpartiet för att klamra sig fast vid makten.

Henrik Jordahl